EUSKAL ORRIA

!San Juan Goiza!

Donibane goiza. Abeslari artzaitxoa, abeslari nekazaria, abeslari mendi goi-goietako txadontxo zaia.

Donibane goiza, goiz argi itxaropentsu kristau euzkotarentzat.

Zelai, tontor, ibar... bart afatsean sutuitako egur mordoak, zeruruntz igo baziran bezela, eguzki printzak beroagoak, kiskalkorak derizkiogu. Ilunagaz bat aienatu zitzaizkigun sugar alaiak, kristau biotzetan egonlekuak arki dituztela edo badirudi. San Juan su kiskalkora nabaitzen bai zaiete kristau guziai: espain irripartsu, kopeta baretsu, abestiak, alaitasunak alaxe nai luke beintzat. San Juan suba, euzko usaidun suba, Tolosarkarizko suba.

Agur egun zoragarria
Poztu dezu eri guzia.

Poztu dezu bai eri guzia, gure San Juan maitea. Aintza zuri tolosaren zaindaria, alaitu dezu Tolosa zar guzia.

Goizian goiz, Uztuře tartetik egarsia agertzeagaz bat, eleiz eskilak zeru ikuituta bezela ekin diote takada zoragarrien soñu maitekoraa edonun zabaltzear!.

¡San Juan goiza! Mendi tontorak iñoiz baño jatorrago zaizkigu, San Juan abestitan ari bai dira.

¡San Juan goiza! Mendi goi aize zerukoiak alaitasuna dakar, San Juan abestitan ari baita.

¡San Juan goiza! Errekatxoen polpolak ere San Juan abestia.

¡San Juan goiza! Zugaitz osto orlei marmarak ere San Juan abestia.

¡San Juan goiza! Izadi osoak San Juan abestia, eta azkenik euzko-ikurriñ zabalduak ere ixilkako San Juan abestitan ari dira. ¡San Juan goiz alaia! Alaitasuna edonundik dakarkizun goiza, tolosar ezpañetan eta beste itzik San Juan itza baño. Poztu dituzu baso, zelai ta mendi, poztu dituzu tolosar kristau biotzak.

¡Aintza zuri San Juan aundia.
Izan zaite beti gure zaindaria!

UZTURE

Tolosa'tik.

Gurasobide'ri

¡ORATX, ASARETU ZERA!¡
AZKETZI

Gezuřa zuk diozu
ausardi ta ugari
ez diot gofotorik.
Jaime afotza'ri.

—o—

Gezuřa diruri duna
da gaurko egunian
Jaime ekartze afen
aitzea lanean.

—o—

Gernikako aritza
sendo sendotzeko
Jaime'ren zai bazaude
zaude pixkateko.

—o—

Zapuztuta zu zaude
beti erneatzen
Jaime etzaizuelako
oraindik ezkontzen.

—o—

Gora Euzkadi'n aurki
Don Jaime jartzia
ez da ori beñere
euskaldun bidia.

—o—

Onekin nai nizuke
jolas au amaitu
etzaitezen geiago
neregatik sutu.

—o—

Euzkalduna zerala
ez dizut ukatu
beti afoiten mende
izertan ba jafaitu!

—o—

Utzi bada Jaime'ri
Paris'en bizitzen
naiz Monte Karlo edo
Kannes'en jolasten.

—o—

Emen ofen utsunik
ez degu arkitzen
ez gaur ez atzo eta
ez orain ta ez len

—o—

Kendu ezazu afen
buruko estalkia
ta ezagutu biotzez
zure ABERIA
SABIN'ek jasotako
egi aundi aundia
ontara batu dedin
euskaldar guzia.

ATARENE

Donostia.

Onekin amaitzen du Ataŕene'k eztabaida bere saioa. "Gurasobide"ri erantzuteko txanda utzen dio. Eta kito, len bezin adiskide. — Luzear.

NERE LEYARAK ZIAR

Azkatasun zaleak

Ardandegi baten eta bestean edan ditun txiki ardoen zama geyegia jaso ezinda, zutik bere burua euki eziñik, soñeko janztek baldar, arpegi zurbil, ao txabal, begi-ezkel, txapela eskuan, besoak jasoaz eta lufari ostikoka aberi'en antzera, euskelduna, baña erderaz ojuka: ¡Abajo el clero!... si... si... ¡abajo el clero! porque ahora puede uno gritar lo que quiere. ¡Viva la libertad!

Erukari au, gaizki esan eta gaizki egin al izateko azkatasunak poztutzen du. Ez ou "Azkatasuna"tzaz bestern iritzirik, naimen okertuak darabilan galbidetik nai bezela juan al izatea baizik.

Onelakoak ez dira iñoiz gelditzen ontzat zer artu bear duten oldoztten; ez die iñork irakatsi on ori, edo irakatsi ba zayote ere, ez dute ikasi nai izan; beintzat beren nai okerak gaiztakeria ontzat artu arazita, beren zalekerien aurka dagonik ikusi nai ez dutelako, ordituta daudenean, gaberdi aldean, afer'iorik urbil ez dutenean, batzutan amoruz, bestietan ganora gabe, oju dagite: ¡Abajo el clero!

Ezertako ez diran alprojak, eta iñork nai ez ditun gaiztoak, oraingo onetan izer rolako "azkatasun" asebetea emaiten ari diran beren buruari!

Gaizki esan al izateko azkatasuna; besteri bere azkatasuna ukatu al izateko "azkatasuna"; beste guziak baren menpe ipiñi al izateko azkatasuna, ludi guzia beren nayari lotu al izateko azkatasuna. Berabek nagusi, besteak jopu; auxe onelakoen azkatasuna.

Apaizak baña, guzi onen aurka daude ta, gaiztakeri guzi aben aurka dabiltz eta, gizagaldu oyen arerio; ez da afitzeko gauza ba, gizagalduck apaizen arerio izatea. Ofengatik nolabait ere asetzen dute beren amorrua "¡abajo el clero!" deadar egiñaz. Beintzat oju ori dagiten geure ezagun bakoitzari ondo begitu ezkero, zein dan oldozlu ezkero, beste gisuzarik ezin uste izan; ez degu oraindik onbidean dijoanik, onoimentsu diran gizon edo emakumerik, ofelakorik oju egiten nabaitu-ta.

Tamalgaŕiena da baña, onelakoen autarkiak, gizonik zintzo ta zuzenenaren autarkiak añe indar duala. Agenak ainbat, berdin-berdin balio duala, eri-zuzentzale izango diranak aukeratzeko.

Eta ez dira makalak beren aldekoen garaipena lortzeko len egiten. Ez dira atzera begira gelditu ol diranetakoak. Gogotsuak, guziz ausartzen diranak, asmatzaleak, elkar-batuak, nai dutena lortzeko al guzia bene-benetan egiten dakitenak. Oso ondo datorkion zerbait iritxi nai duneren ardurea. Bere naikoa biziro aldeztan duanaren ausardia.

Gizon zuzen, kistar onak, ba-dute zer oldozturik asko gauz onetan. Batzuk baña, onetzaz oldoztten dutan itxurarik ez dute.

Jaungoiko zale bezela agerí; elizan, asko dakusgu; baña "¡abajo el clero!" ojuka dabilen azkatasun zale ori eizegin naizkion agintariak beretzat ere on.

Ofentzat bere lagun'asuna: ofentzat bere autarkia. Augatik edo bestengatik, kistar izateak, elizkoi izateak beartzen ditun egiñkizunetara jotu nai ez dutenak. Beren zeta zitalari uko egin nai ez diotenak. Jaungoikoa berenenea beartua, bai, baña beurak Jaungoikoagana beartuak bizi nai ez dutenak. Abek, beste era batera "azkatasun" zaleak.

TENE

Gil Clemente Múgica
VIAS URINARIAS
Consulta de 4 a 6 :—: PRIM, 27, 2.°

Felipe Jesús Charlen
(ABOGADO)
Asuntos Contenciosos - Administrativos
SAN MARCIAL, número 26, 1.°

Importantísimo
Es, el variado surtido que en gabinetes, comedores, sillerías, etc., etc. presenta
MERKIENA
CONTADO URBIETA, 4 PLAZOS

PARTOS -MATRIZ
R. JUSUE
CAMINO 4. :-: Teléfono 1-40-90
Consulta de 3 a 5

R. REZABAL
Dentista
Fuenterrabía, 4, 1.° :-: Telf. 13-506

Euskaldunak,

ez da gure egitekoa Lizarra'koarekin butaku.

An Udalak erabakitakoa,
Madrid'a eraman,
eta bear bezela aldezteko (defenditzeko)
gizonak aukeratu bear ditugu.

IGANDEAN

zuen botoa oetxei eman beraz:

Pildain'dar Andoni jauna
Urkijo'tar Juli jauna
Pikabea'tar Errapel jauna
Leizaola'tar Josu Mirena jauna

ITZIAR

Bat ezpada bestia iritxiko alda izpaingi onen bitartez bere irakurle zintzo oien eskuetara. Burni-bidek diyo alpertu egiñ alnaizen. Ez dakit ba zeiñena dan alperkeriya nik zuk esaten dezun aste ofetan bialdu nuan idazki bat "Argia"ra baiñon nunbait mai azpira erori zan eta jasotzera makurtzerik etzuen merezikio. Egun luzia badago ere etzan lasai lasai ur aritz azpiko itzalian exerita garagar ura edo zerbeza eranez idatzitakua. Estuasun geiyagokin egiñdakua zan. Ez alperik.

IBIL ALDI EDERA. — Ilaren amalauan Lizafa'n izan giñan eta oso pozik ibili giñan danok. ¿Nola ez giñan ba pozik ibiliko? Ikusirik ainbeste eta ainbeste euskaltzale jator, danak beren aberriyaren alde, danak beren aberriyenganako naitasun bizi biziz betiak. ¿Eta danak gure azkatasunaren bila? Bai, poztu gindezke ofelako gazteedi sutsua ikusita. Danak gure lengo oitura garbi eta eder aien bila. Iñork itz batere bere aurka ateragabe tanik "Jaungoikua eta Lege Zafa" eskatuaz.

Irritxi dedila bai lenbaitien azkatasun eder ori guregana. Egiñ gaitezen lenbaitien geren buruen jabe, agiñdu dezagun danok bakoitzak bere etxian beti afaitzeko lekari gogoŕa guri txraka iduki gabe. Baiñon ofetako zut'tu gaitezen euskaldunak danok batian, bildu gaitezen danok alkafekiñ eta jarai dezagun danok bide batetik. "¡Jaungoikua eta lege zaŕen" bila: ori biar degu Jaungoikua gauza guztiyen gaiñetik eta aren ondoren gure gureak diran legeak.

Jaungoikuena da gure Aberi maite maite au eta baita gu ere. Jaungoikoak gabe ez degu ezer ere biar gaugaztiyen aurretik gure Jaungoikua.

MENDIGOIZALIAI. — Aspaldiyan asiyak gera alderdi onetako mendigoizale batzuek Anduz'ko mendi gaifera irten eta jai eder bat egiñ biar gendula esaten. Baiñon beti izan degun zerbait orañ artian zerbait, batian autsundiak dirala, bestien beste afi batian beste zerbait dala.

Orañ bilatu dezagun jai bat ofetarako egokiyen dana eta egiñ dezagun jai ori beti geroko utzi gabe. Ez gaitezela gelditu beti gero egitekuan, Anduz'ko mendiya elurak zuritu arte. Orduan ezdago egiterik eta.

Nere iritxiyan jairik egokiyena da Uztailaren amabiyan. Eldu dan illian. Jai ori iñon enengo uriyetan ezer ere gabeko jaiya da. Fermiñ deunaren jaiyak egitera Iruña'ra juaten diranak ere, orduarako asperturo dira an. Eta ori utzitzen badegu andik aurrera beti nunbaiten badago zerbait. ¿Zer derizkiotzute "Izperkari", "Atxufa", "Burni bide" eta beste idazliok?

Eman zuek ere zuen iritxiya gerora begira egon gabe. Eta asi gaitezen jai ofetarako lanian.

Agiñdu nai dezutena zuen menpeko dan oni.

ZEBAIÑ

ZARAUTZ'KO EUZKO ETXEA'ren IDIKIKUNDIA. — Igandean eldu giñan Deba'tik zortzi laurden gutxiotako bultzian Deba'ko Euzko Gaztedikoak ikufiñarekin Zarauz'ko uri polittera. Lendabizi iafi zan errebestafen ikufiñetatik Euzko Etxea'n, izan zan Deba'koa. Geroz asi ziran, banan banan eitzen inguruetako urietatik, 20 arte zenbait genitun.

Amaŕetan jaupa nagusia, abesturik L. Perosi'n iru abotsetara, oso ederto, bada bertara bildu zan nitotz izugaria, euren artean Laborda apaiz jauna, abeslari bikañ bikañenetarikoa, ta baita ere Izaga'tar Joseba abeslari jatora Deba'koa. Laborda jaunak abestu zuan "Agur Maria". Uste gendun era baten txadon nagusia jeikiko zula bere estari ederarekin. Txonitza bikaŕ bikañenetakoa egin zun Aristimuño'tar Joseba jaunak, txonitzlari bikaña.

Ondoren ezpatadantzari aldraren ikufiñ onesena. Bien bitartean abes ta zun Iñaki Deuna'ren abesti edera.

Amabik inguruban eldu ziran Donosti'ko mendigoizaliak, Zarautz'ko ezpata dantzariak ari ziran garaian, ta baita ere eresbatzak. Zarautz oso goi agertzen da bere eresbatzarekin, bada emantzun erestaldi "konzierto"a onek izan ziran:

"Ezpata dantza"; "La romería", (suit) a) Preludio, b) marcha; 3'garen, "A Igarondo", oso txalotuak izan ziran.

Ordu bat eta erdietan otoruntza bildurik notintza izugaria. Akeita artu baño len naikoa abestu zan, eta bakarik abestu zuan "Otzeña zara", Laborda jaunak. Oso txalotua izan zan.

Ondoren entzun genduen olerki ederak, "Efauzkiñ", "Iñaki" Zarautz'tafa eta "Olariaga" Azkoitiafa. Oso txalotuak izan ziran.

Akeita artzen ari giñala eldu ziran 60 neska gazte Azkoitiar euren ikuriñ txikiakin. Euretariko batek ikurii zun papertxo bat, uŕin agertzen nintzan eta ezin det ezertxo ere onen gainean esan.

Afatsaldean eldu ziran bultziak beste-beterik, baka kalietan eta enparantzan, aufera egin eziñik agertzen giñan safi notintzarekin. Lau ta erdietan itzaldi ederak eta bikaiñak. Asieria eman zuten olerkariak, euren artian izanik gure Enbeita'tar Kepa olerkari trebe ta azkafa entzunik txalua ugari. Itzlarietan, lendabizi egin zun, Bafena jaunak, Zarautztafak, bigafen Leizaola jaunak, erderaz, irugafen Lauaxeta Bizkaikoa'k. Guziak irabazi zuten txalo ederik.

Onen bukaeran izan ziran enparantza guzietan dantza eta soñu ederak eta ezpata dantzariak ere bai iru talde.

Luzetxo ari naiz eta utzi egin bearko, dena jartzen asi ezkero Euskal Ofia gutxi izango litzake ta.

Orañ anei esker Zarautz'tar guziei ondo baño obetuago artu ginduzelako, agur datofen ilaren 12 arte bada egun ortan izango degu Deba'n, egun andia, Euzkotar guziak oroinmengari tzat artuko duten egun zoragafia, bada izpafingien bitartez asiko gera aitzen emaiten Euzkadi guziko abertzaliai.

BURNI BIDE

LA FERRETERA GUIPUZCOANA
PRINCIPE, 35
Utensilios para Avicultura y animales domésticos.
Jaulas, persianas, enrejados, herramientas agrícolas.

Venta y alquiler
de muebles por temporada. Se amueblan pisos y villas con prontitud y economía.
Calle Loyola, 17. CASA SANCHEZ
Vean sin compromiso su depósito de SAN MARTIN, 48. SAN SEBASTIAN

Dr. Hernandorena
MEDICO - DENTISTA
PRIM, 31, segundo. TEL. 1-23-51

Pasai San Pedro

UNE ZORAGARIYA. — Estandarte beñiyaren onespenak auxe besterik etzuan iraun: une bat. Begira zeudenak ere ozta-ozta oartu ziran. Baña ¡bai biotz ¡kusgafiya izan zala! Idatzi ere ezin diteke une aretan senti genduena.

Estandartearen ondoan apaiza ones pen-otoitza egiten; an inguruan laixter altatuko ditugun bi jaunak; eta aurez-aurre Akilliña estandartearen ama-besoetakoa, larogei ta geyago urteko emakume zintzo zintzoa.

Ikusgafi xamur onek bafenerafiiko biotzkada eragiñ zigun.

ONDOREN. — Onespen ondoren, Otaño'tar Jose, gure sendagile ospetsuak, lenengo, ta Arozena'tar Prantxisku Apostoladuko lendakari zintzoak ufen, lagun guztioen izenezko eskeintzaldi sutsuak egiñ zizkioten Jesus'en Biotz maitagafiari. Euskeraz ta erderaz, bietara mintzatu ziran. Bijoazkiye gure txalorik beroenak.

ITZALDIAK. — Zumaya'ko bikario jaunak egin zituan. Euskera polit efexean egin ere. Mamitsuak eta orobat atsegiñkorak izan zitzaizkigun.

JESUS'EN BIOTZ-EGUNA. — Egun aundiya, benetan eri ontako apostoladutafentzat. Goizeko Jaunartzea, amafetako Meza abestua, afatsaldeko elizkizun bikaña, ilunabafeko ibildeun zoragafiya... etzaizkigu berialako bañan aztuko.

Denok alegindu dira oraingoan ere, Jesus'en Biotz egunari dagokion añako ospe aundi ta bikaintasun berexiya ematen. Cofiozia'tar Pedro batak eta Iruretagoyena'tar Klementina'k lana pranko egin dute.

¿Eŕiyan ajolagabekeri ta erlijio oztasun aundiya dagola? Egon, egon pixkabatean. Azkeneko bi urte abetan ainbeste indar artu duan Jesus'en biotzaganako maitasun suak laixter jabaldu bear du kristau epel eta eri oyen biotzetara bidean.

¡¡Sanpedrotafak!! ¡¡Gora biotzak!!

TXIRLA

Azpeiti

EREZIL'GO IZIARTXO'RI. — Juan zan igandean ai zer argi ziñan asteoroko ARGIA'n. "Luzear"en loretegirako a zer landare polita zauden. Mile esker egur onagatik, eta zurea bezin ezitsua ez izan afen ona nerea ere.

¿Mirentxu'k zer esan dizu? ¿Kanario txikia bialduko dizula? ¡Ai gaxoa! Ofen zai bazaude ezkontz afeoa osatzeko pixka bateko bazaude, ene gaxo ori. "Burni-bide"k ongi zuzendu zaitu kanario eme bidean. Baña etzaitez piatu, Burni-bide idazketan abila izan afen "Ixaka"ren mutil-zar taldekoa da ta.

Oraindik badet nik beste kanario bat, baña betik aberean du. Politian Mirentxu'rena zion Txalintxo'k, baña orain detan au ere ez da zatar oietakoa. Efenderi'tik ekaria baita. Jaio zala bi urte dira ta margo ori-oris apaindua dago.

¿Mirentxuk ez al dizu meriendara deitu? Bere biziko bilera batuko ote danen otsa dago. "Ixaka" mutil zafon aldetik eta "Mirentxu" anderefioentzik jari ezkero, talde alaitsuren bat ikusi beafean gera.

¡Eskuste'n Kepa Deunerako eratuko balute! ¡Ai zer afatsalde alaitsua! ¡A zer astindua! ¡Igandean Azpeitiafak Lizafa'n zutela zarata? Eskuste'n jeikiko litzakena paregabea izango oratik.

ERENA

C. SANTACANA joyero
Teléfono 11.422 CHURRUCA, 4
Casa especial para toda clase de reformas y encargos sobre dibujos

MOLINS
ODONTOLOGO
Enfermedades de boca y dientes
Especialista en Prótesis dental
Plaza Guipúzcoa, 2 :: Teléfono 13-1-73

JUAN LARRE
NARIZ - GARGANTA - OIDO
Consulta de 10 a 12 y de 3 a 5
SAN MARCIAL, 32 y 34, 3.°

R. ARAMBURU
VIAS URINARIAS, PIEL
Consulta de 11 a 1 y de 4 a 7
FUEROS, 5, 3.° :-: Teléf.: 10-285

ANTES DE COMPROMETERSE EN COMPRAR SUS MUEBLES, VISITE
"EL PALACIO DEL MUEBLE"
ZARAUZ
(Guipúzcoa)
Si no puede visitarnos, con mucho gusto nos personaremos con nuestro director artístico
VIUDA E HIJOS DE ARRUTI S. L.